

Andmekaitse Inspektsioon
Tatari 39
Tallinn 10134

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Reg kood. 70003158
Suur-Ameerika 1
Tallinn 10122
(taotluse esitaja)

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	Eesti Tööjõu-uuringu andmestiku kasutamine	
Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5) uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)	või	Jah
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>		
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?		Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi andmekaitse spetsialisti kontakt: andmekaitse@mkm.ee
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>		Ei
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>		Ei

1. Vastutava töötleja üldandmed²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Reg kood: 70003158 Aadress: Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn Kontakt: Ingel Kadarik, töövaldkonna andmete nõunik, ingel.kadarik@mkm.ee , tel +372 5451 0226
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest)	-

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötleda.

maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks	
---	--

2. Volitatud töötaja üldandmed³	-
2.1. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	-
2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	-

3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus? <i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i>	<p>Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium lähtub oma taotluses IKS-s täidesaatvat riigivõimu puudutavatest õigustest ja kohustustest. IKS § 6 lõike 5 alusel on täidesaatval võimul võimalik töödelda andmeid poliitika kujundamise eesmärgil.</p> <p>VVS § 63 lg 1 kohaselt kuulub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse mh riigi tööhõive- ja tööturupoliitika kavandamine ja elluviimine; ettevõtete teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamine ja korraldamine; töösuhete ja töökeskkonna korraldamine ning võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine ja koordineerimine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.</p> <p>Vabariigi Valitsuse 23.10.2002. a. määruse nr 323 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi põhimäärus“ § 10 kohaselt on ministeeriumi eesmärgiks luua eeldused Eesti majanduse konkurentsivõime ja tootlikkuse kasvuks töötades välja ja viies ellu riigi majandus-, ettevõtlus-, tööhõive-, tööturu- ja maakasutuspoliitikat.</p> <p>Eesti tööjõu-uuring on Statistikaameti programmijärgne statistikatöö, mille ühe eesmärgina on sõnastatud Sotsiaalministeeriumi ning Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi eesmärkide täitmise võimaldamine.⁴</p>
---	--

³ Volitatud töötajate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötajad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötaja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötaja on volitatud töötajale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

⁴ Statistikaameti selgitav lehekülj ETU kohta ning ülevaade jooksva aasta uuringutest:

<https://stat.ee/et/toojou-uuring>

<https://www.stat.ee/et/esita-andmeid/andmete-esitamisest/isiku-uuringud/jooksval-aastal-toimuvad-uuringud>

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.

Eesti tööjõu-uuring (ETU) on riiklik valimipõhine isiku-uuring, mille eesmärk on hinnata Eesti tööturu olukorda ning anda terviklik ülevaade Eesti elanike majanduslikust aktiivsusest, tööhõivest, töötusest ja töötingimustest. Statistikaamet viib uuringut läbi kogu aasta vältel ning esitab selle tulemused kvartali- ja aastapõhiselt. Uuring on riiklik statistikatöö, selle põhitellijaks on Eurostat ning see toimub rahvusvaheliselt harmoniseeritud metoodika alusel.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) ülesanne on tööturupoliitika kujundamine, elluviimine ja seire. Tööturupoliitika põhisuunad tulenevad valdkonda reguleerivatest õigusaktidest ning strateegilistest dokumentidest, sealhulgas strateegiast „Eesti 2035“ ja heaolu arengukavast, mille eesmärgiks on tööturul aktiivne rahvastik, kõrge tööhõive ning kvaliteetsed ja kestlikud töötingimused, pidades muuhulgas silmas nii erinevaid sihtrühmi, valdkondi kui ka piirkondi. Nende eesmärkide saavutamise eeldab regulaarset, ajakohast ja mitmetasandilist tööturuanalüüsi.

Taotleme ligipääsu ETU pseudonüümitud detailandmetele⁵, mis katavad aastate 2018 – 2030 kohta tehtud uuringud, et analüütiliste tegevuste kaudu toetada MKMi õigusaktidest ja valdkonna strateegilistest eesmärkidest tulenevate ülesannete täitmist. Ligipääsu kasutab MKM erinevate analüüsiülesannete lahendamiseks, sealhulgas:

- tööturupoliitika meetmete ja õigusaktide muudatuste mõjuanalüüside koostamiseks (nii eelkui ka järelhindamiseks);
- Eesti seisukohtade ettevalmistamiseks Euroopa Liidu tasandi aruteludeks;
- poliitikameetmete rakendamise ja tulemuslikkuse seireks;
- tööturu arengute ja trendide regulaarseks jälgimiseks;
- analüütiliste ülevaadete koostamiseks ministeeriumi sisemiseks kasutuseks ning avalikkuse teavitamiseks;
- riigisisestele ja rahvusvahelistele (sh ELi institutsioonidele) päringutele vastamiseks.

Kuna MKMi analüüsiülesanded kujunevad dünaamiliselt vastavalt poliitikatsükli etappidele, seadusloome vajadustele ja jooksvale otsustustoe vajadusele, ei ole võimalik määratleda ühte konkreetset uuringut või hüpoteesi. Samas on kõik analüüsid sisuliselt seotud tööturu toimimise, arengute ja poliitikameetmete mõjude hindamisega ning teenivad avalikku huvi teadmispõhise poliitikakujundamise kaudu.

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Statistikaameti avalik andmebaas ja tööpoliitika rakendus sisaldavad küll valikut ETU agregeeritud⁶ näitajatest, kuid need ei kata kõiki poliitikakujundamiseks vajalikke lõikeid ega võimalda:

- analüüsida spetsiifiliste avalikes andmebaasides mitte kajastatud, detailsemate või kombineeritud tunnustega sihtrühmasid ja tunnuseid;

⁵ Detailandmed on andmed, mis on esitatud üksikisiku või leibkonna tasandil ja kus iga vaatlusüksus (nt isik või leibkond) on andmestikus eraldi kirjendatud koos kõigi mõõdetud tunnustega.

⁶ Agregeeritud andmed on detailandmete kokkuvõtted, kus üksikvaatlused on rühmitatud ja esitatud koondnäitajana (nt summa, keskmine, määr, osakaal).

- hinnata poliitikameetmete võimalikku või tegelikku mõju erinevatele elanikkonnarühmadele;
- rakendada keerukamaid analüüsimeetodeid, sealhulgas seose- ja põhjuslikkuse analüüsi.

Sellest tulenevalt taotleme ligipääsu pseudonüümitud detailandmetele.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Ülekaalukas avalik huvi tuleneb MKMi põhiseaduslikust ja seadusest tulenevast rollist täidesaatva võimu osana, mille ülesandeks on kujundada ja ellu viia tööturupoliitikat viisil, mis toetab riigi toimimist ja inimeste põhiõiguste tagamist. MKM vastutab tööturupoliitika strateegilise arendamise eest, sealhulgas tööhõive suurendamise, töötingimuste parandamise ja tööturu kvaliteedi tagamise eest. Need eesmärgid on sätestatud mitmetes strateegilistes dokumentides, sh „Eesti 2035“ ja heaolu arengukavas. Lisaks riigisisestele vajadustele on MKMil oluline roll ka Euroopa Liidu tasandi poliitikakujundamises, sealhulgas Eesti seisukohtade kujundamisel ELi tööhõive- ja sotsiaalpoliitika algatuste osas.

Tõenduspõhine poliitikakujundamine eeldab usaldusväärset ja piisava detailsusega teavet tööturu toimimise kohta, sh erinevate elanikkonnarühmade, tegevusalade ja ajaperioodide lõikes. Ilma ETU andmete analüüsita ei ole sisuliselt võimalik hinnata mitmete poliitikameetmete mõju ega tagada, et avaliku võimu sekkumised oleksid põhjendatud, proportsionaalsed ja tõhusad. Avalik huvi teadmispõhise ja tõhusa tööturupoliitika kujundamise vastu tekitab vajaduse töödelda pseudonüümitud andmeid, mis võimaldavad ministriumil ellu viia efektiivseid, põhjendatud ja läbipaistvaid poliitikameetmeid.

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

ETU kuulub riikliku statistikatööde programmi ning andmed, mida ETU sisaldab, on Statistikaameti poolt statistikatöö raames kokku pandud. Samuti on Statistikaamet selle protsessi käigus juba taganud, et andmekogumine on eesmärgipärane ja andmeid on kogutud nii vähe kui vaja, et täita andmekogumise eesmärgid (vastavus isikuandmete kaitse üldmääruse artiklile 5 (1) b) ja c)). Isikuandmete täiendav töötlemine MKM poolt ei kahjusta andmesubjektide õigusi ega muuda nende kohustuste mahtu, kuna andmetöötlemine ei kaasne otseselt tagajärgi andmesubjektidele, vaid pseudonüümitud andmed võimaldavad läbi viia ja on sisendiks poliitikakujundamise analüüsidele. MKM taotleb ligipääsu ETU andmete taaskasutamiseks pseudonüümitud kujul. Juba kogutud andmete taaskasutamise minimeerimise samade andmete saamiseks inimeste lisaküsitlemise vajadust ja väldime seeläbi inimeste tarbetut koormamist. Oluline on ka viidata, et MKM enda poolt andmekogumise läbiviimine hõlmaks oluliselt suuremas matus isikuandmete töötlemist ning seda isikustatud kujul – valimi koostamiseks tuleks pöörduda kõigepealt Rahvastikuregistri poole, seejärel viia läbi inimeste küsitlemine ja registriandmete sidumine ning alles seejärel saaks asuda andmeid analüüsima. Sellist topeltkoormust võib osaliselt pidada ka võimatuks (ETU andmeid kogutakse igakuuliselt), eesmärgipärasuks ning vähemalt minimaalsuse ja andmete taaskasutamise põhimõtete vastuolus olevaks.

MKM töötleb isikuandmeid Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete kasutamise lepingu alusel Statistikaameti teadlaste keskkonnas⁷. Andmestikud ei sisalda isiku otsest tuvastamist

⁷ Statistikaamet, 2025. Konfidentsiaalsete andmete kasutamise juhend. Leitav (18.02.2026): <https://www.stat.ee/et/konfidentsiaalsete-andmete-kasutamise-juhend>

võimaldavaid tunnuseid ning andmetele saavad ligi vaid Statistikaameti ja MKMi vahel sõlmitud lepingus nimetatud ametnikud (analüütikud või töövaldkonna vastava poliitika elluviimise eest vastutavad ametnikud). ETU andmestiku analüüsi tulemuseks on alati teaduslik üldistus agregeeritud andmete kujul. Kõik Statistikaameti teadlaste keskkonnast väljastatavad tulemused läbivad Statistikaameti aimatavuse kontrolli, et välistada üksikisikute identifitseerimise võimalus.

Teave MKMi poolt läbiviidavate uuringute ja analüüsides kohta tehakse avalikkusele kättesaadavaks vastavalt töö iseloomule ja õigusaktidest tulenevatele nõuetele, sealhulgas ministeeriumi veebilehel ning seadusloome protsessis eelnõude seletuskirjades ja eelnõude infosüsteemis. Kõik analüüsid ei ole oma olemuselt avalikustamiseks mõeldud (nt asutusesised memod), kuid ka sellisel juhul kasutatakse andmeid eesmärgipäraselt ning kooskõlas kehtivate andmekaitse- ja konfidentsiaalsusnõuetega.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?

Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis⁸ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

ETU andmeid kogub, haldab ja pseudonüümib Statistikaamet. Pseudonüümid on andmestikus loodud isikukoodide põhjal. Pseudonüümimiseks kasutatakse koodivõtit, mida Statistikaamet säilitab tähtajatult. Koodivõti on Statistikaametil, seda ei tehta kättesaadavaks teistele osapooltele.

Andmete liikumise protsess on järgmine:

- peale AKI kooskõlastuse saamist teeb MKM andmetele ligipääsu saamiseks vastava taotluse Statistikaametile, viidates õiguslikule alusele viia läbi poliitika kujundamiseks tehtavaid analüüse;
- MKMi taotlust menetleb Statistikaamet konfidentsiaalsusnõukogus (konfidentsiaalsusnõukogu kaalub iga taotletud andmekooslust kahest aspektist: statistilise üksuse tuvastamise risk ja statistilise üksuse tuvastamise mõju⁹);
- Positiivse otsuse korral sõlmivad MKM ja Statistikaamet lepingu ja MKMi töötajad allkirjastavad täiendava konfidentsiaalsuskohustuse (konfidentsiaalsuskohustus tuleneb ka ametnike puhul avaliku teenistuse seaduse §-st 55 ning töötajate puhul on töölepingu osaks alati töölepingu seaduse § 6 lõike 3 kohane konfidentsiaalsuskohustus);
- Statistikaamet teeb pseudonüümitud andmestikud lepingus nimetatud MKMi töötaja(te)le kättesaadavaks Statistikaameti teadlaste keskkonnas;
- MKMi töötajad analüüsivad andmeid Statistikaameti teadlaste keskkonnas. Analüüsi tulemid (tabelid, joonised jms) läbivad enne keskkonnast väljastamist konfidentsiaalsuse kontrolli, mille teeb Statistikaameti töötaja. Andmeid väljastatakse teadlaste keskkonnast eranditult agregeeritud kujul.

Statistikaameti teadlaste keskkonnas andmete säilitamise kord on reguleeritud vastavalt Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel kasutamise korrale:

<https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/kusi-statistikat/konfidentsiaalsete-andmete-kasutamine-teaduslikul-eesmargil>

⁸ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

⁹ Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel edastamise kord. [Konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel edastamise kord.pdf](#)

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.

ETUs osalejad valitakse rahvastiku statistilisest registrist juhuvalikuga vähemalt 15-aastaste Eesti alaliste elanike hulgast. Valimiisik toob uuringusse kaasa ka oma leibkonna ja küsitletakse kõiki 15-89-aastaseid leibkonnaliikmeid kahe aasta jooksul kokku neli korda. Iga kvartali valimisse kuulub umbes 2800 leibkonda ja umbes 4800 isikut, aastane valim oli nt 2025. aastal 11317 leibkonda kokku 19207 isikuga. Valimi suurus kõigub vähesel määral kvartalite ja aastate lõikes sõltuvalt rahvaarvu muutustest ning osalusmäärast.

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Taotleme ligipääsu nii tagasiulatuvatele kui ka etteulatuvatele ETU täielikele andmekoosseisudele. Periood, mille kohta andmeid taotleme on: 01.01.2018 kuni 31.12.2030.

Algusaeg on valitud alates 2018. aasta andmetest, et see hõlmaks 2021. aasta meetodikamuudatust¹⁰ ja sellega seotud tagasiulatuvalt ümberarvutatud ja uute kaaludega varustatud aegrida. Uuringuandmete hõlmamine alates 2018. aastast võimaldab analüüsida näitajate muutust ajas ning eristada püsivaid suundumusi üksikaastate juhuslikust kõikumisest. Mitmeaastane aegrida loob aluse poliitikameetmete mõju hindamiseks, võimaldades võrrelda olukorda enne ja pärast sekkumisi. Lõpuaeg on valitud 2030. aasta lõpp, kuna siis lõpeb hetkel kehtiv MKMi tegevust suunav Heaolu arengukava 2023-2030.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

ETU raames kogutakse küsitlusankeedi alusel laiaulatuslik andmestik inimeste demograafiliste tunnuste, töötamise ja töötingimuste kohta. Alates 2001. aastast lisatakse ETU küsimustikule täiendavalt muutuva teemaga Euroopa Liidu nõuetele vastav moodul. Selliste moodulite eesmärk on koguda aktuaalsete tööturгу puudutavate valdkondade kohta põhjalikum informatsiooni, mis on võrreldav kõigis EL liikmesriikides. Seega lisanduvad ETU põhiküsimustele iga-aastaselt ka spetsiifilised temaatilised küsimused. Näiteks on moodulid varasematel aastatel täpsemalt küsinud noorte töötamise, oskuste, tööõnnetuste ja tööst põhjustatud haiguste ning töö- ja pereelu ühitamise kohta. Teadaolevalt on tulevaste moodulite teemad järgmised:

- 2026: Platvormitöö
- 2027: Töö- ja tööajakorraldus
- 2028: Tööõnnetused ja tööga seotud tervisehäired

Taotleme juurdepääsu kogu ETU andmekoosseisule aastate 2018-2030 kohta, sealhulgas nii põhiküsimustiku andmetele kui ka iga-aastastele temaatilistele moodulitele. ETU meetodika ja põhiküsimustik on aastate lõikes suures osas võrreldavad ning andmekoosseis on üldjoontes sarnane. Taotlusele on lisatud ETU teadlaste baasi andmekoosseisu 2025. aasta muutujate kirjelduse fail (*vt LISA 2025. aasta muutujate kirjeldus*), mis illustreerib andmete struktuuri ja koosseisu. Tuleb arvestada, et iga-aastaste muutujate korrigeerimiste ja Euroopa Liidu temaatiliste moodulite tõttu võib andmekoosseis mõnevõrra erineda ning sisaldada tulevikus täiendavaid tunnuseid, mida ei ole võimalik ette ammendavalt loetleda.

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

ETU põhiline isikuandmete allikas on küsitlusankeet.

ETU küsitlusandmete baasi lingitakse täiendavalt isikupõhiselt järgmisi tunnuseid:

¹⁰ [Eesti tööjõu-uuringu meetodika muudatused | Statistikaamet](#)

- a) omandamisel olev haridus Eesti Hariduse infosüsteemist;
- b) kodakondsus ja rahvus Rahvastikuregistrist;
- c) puude ja töövõimetuse info Sotsiaalkindlustusameti registrist;
- d) töövõime ja töötuna registreerituse info Töötukassa registrist;
- e) sissetulek põhitöökohalt Maksu- ja Tolliameti registritest.

Rahvus, puue, töövõimetus ja töövõime on registripõhised tunnused, mis kuuluvad eriliigiliste isikuandmete hulka. Lisaks on ankeediga kogutavate tunnuste hulgas eriliigilise tunnusena ametiühingusse kuuluvus.

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah.

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Statistikaameti teadlaste keskkonnas asuva ETU andmekoosseisu pseudonümiseerib Statistikaamet enne andmete teadlaste keskkonda lisamist (vt täpsemalt punkt 10.2), seega MKMi töötajad analüüsivad juba pseudonüümitud andmeid.

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.

Statistikaameti teadlaste keskkonnas MKMile kättesaadavaks tehtav ETU andmekoosseis on kogu ulatuses pseudonümiseeritud.

10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.

Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.

Riikliku statistika seaduse § 32 lg 2 kohaselt tohib Statistikaamet hoida füüsilise isiku üksikandmeid nende kontrollimise ajal koos isikukoodiga. Pärast kontrollimist säilitatakse isikukood teistest isiku andmetest eraldi, tagades nende hilisema ühendamise võimaluse. Selle reegli kohaselt antakse pärast esialgset kontrolli isikuid puudutavad andmestikud edasiseks statistika tegemiseks juba pseudonüümitud kujul.

Teadlastele kasutamiseks viiakse andmed otsest tuvastamist mittevõimaldavale kujule. Protsessi käigus eemaldatakse andmestikest isikute isikukoodid, nimed ja kontaktandmed ning isikukoodid asendatakse vastava unikaalse identifikaatoriga. Antud identifikaator ei ole mingilgi moel tuletatud isikukoodist ehk matemaatika abil ei saa seda identifikaatorit pöörata isikukoodiks. Isiku identifikaatori ja isikukoodi omavaheline seos hoitakse eraldi tabelis ning vajaduse ilmnemisel on võimalik andmestikele lisada isiku identifikaatori asemele isikukood. Omavahelise seose tabelile on ligipääs piiratud ja seda omavad vaid vähesed Statistikaameti teenistujad.

Lisaks on andmete väljastamisel/avaldamisel/levitamisel kasutusel statistilise konfidentsiaalsuse (näiteks juurdepääs teadusuuringuteks andmete kasutamisel) ja anonüümimise tagamise reeglid, mis tagavad suurema üldistustaseme. Statistikaameti teadlaste keskkonnast väljastatakse andmeid ainult agregeeritud kujul pärast täiendavat agregeerimistaseme piisavuse kontrolli.

10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus.

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg.*Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.*

Taotleme 2018–2030. aasta ETU pseudonüümitud detailandmestike kasutamist. Kuna 2030. aasta andmestik valmib alles 2031. aasta kevadel, on mõistlik säilitada MKMi töötajatele teadlaste baasis kõikide aastate andmetele ligipääs vähemalt 2031. aasta lõpuni, et tagada nende täielik ja järjepidev kasutamine. Andmetele teadlaste keskkonnas ligipääsu säilitamise tähtaeg MKMi töötajatele on seega 31.12.2031. Nimetatud tähtaeg puudutab üksnes MKMi töötajate ligipääsu teadlaste keskkonnas. Andmed Statistikaameti teadlaste portaalis ei kustu ning jäävad alles riikliku statistikatöö tegemiseks. Kõik Statistikaameti poolt riikliku statistika raames kogutud andmed kuuluvad pseudonüümitud kujul säilitamisele igavesti.

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i>	Ei
11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage¹¹	ETU andmed kogub Statistikaamet riikliku statistika tegemiseks. Selle protsessi raames teavitab Statistikaamet ka andmesubjekte isikuandmete töötlemise tingimustest. ¹² Riikliku statistika seaduse § 38 lg 1 lubab Statistikaametil konfidentsiaalseid andmeid levitada teaduslikul eesmärgil kasutamiseks IKSis ja IKÜMis sätestatud tingimustel. MKM ei teavita andmesubjekte eraldi andmetöötlustest vastavalt IKÜM § 14 lõikele 5 (andmesubjektidel on see teave juba olemas ning isikuandmeid töödeldakse avalikes huvides toimuva teadusuuringu või statistilistel eesmärkidel ning andmetöötlustele on kohaldatud asjakohased kaitsemeetmed). Läbipaistvuse tagamiseks teavitab MKM poliitika kujundamise uuringutest enda veebilehel ¹³ , allikad viidatakse ka muudes poliitikakujundamise dokumentides viitega, näiteks seaduseelnõu seletuskirjades.
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	-
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused¹⁴?	Statistikaameti andmekaitsetingimused on leitavad: https://stat.ee/et/statistikaamet/andmekaitse MKM andmekaitsetingimused on leitavad: https://mkm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/isikuandmete-tootlemine

¹¹ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

¹² Uuringus osalemise [kutses](#) suunatakse isik Statistikaameti [Andmekaitse](#) lehele, kus vastavad tingimused on kirjeldatud.

¹³ <https://mkm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/strateegiline-juhtimine/uuringud-ja-analuusid>

¹⁴ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse¹⁵ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	Ei.
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	-

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Ulla Saar
töö- ja võrdsuspoliitika asekanstler
(allkirjastaja ees- ja perenimi)¹⁶

(allkirjastatud digitaalselt)
(allkiri ja kuupäev)

LISA 2025. aasta muutujate kirjeldus

¹⁵ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

¹⁶ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikirj, leping vms).